

Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»
Факультет економіки та інформаційних технологій
Кафедра маркетингу, економіки, управління та адміністрування

ЗАТВЕРДЖЕНО

Декан факультету економіки та
інформаційних технологій

Ю.М.Неговська

РОБОЧА ПРОГРАМА

БІЗНЕС ПЛАНУВАННЯ

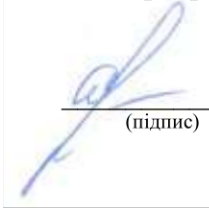
(назва навчальної дисципліни)

підготовки перший (бакалаврський) рівень
(назва рівня вищої освіти)
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
(шифр і назва галузі знань)
Спеціальність 075 «Маркетинг»
(код і найменування спеціальності)
освітньо-професійної програми «Маркетинг»
(найменування освітньої програми)
тип дисципліни професійної та практичної підготовки

2020 рік

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

(підпис)Т.В.Серкутан
(прізвище, ініціали)**РЕКОМЕНДОВАНО:**Кафедрою маркетингу, економіки, управління
та адміністрування
протокол № 1 від «27» серпня 2020 року

Завідувач кафедри

М.М.Єрмошенко

Розробники: Неговська Юлія Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент

1. Опис навчальної дисципліни

Мова навчання: українська

Статус дисципліни: вибіркова

Передумови вивчення навчальної дисципліни: вивчення дисципліни «Бізнес планування» базується на знаннях з дисциплін «Маркетинг», «Менеджмент», «Економіка підприємства».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є механізм формування бізнес-плану типового характеру.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин 5 кредитів ECTS

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни «Бізнес планування» є формування системи знань з методології розроблення перспективних планів підприємницької діяльності.

Основними **завданнями** дисципліни «Бізнес планування» є здійснення аналізу сучасних теоретичних підходів щодо процесу бізнес-планування підприємницької діяльності; обґрунтування функцій та визначення змісту процесу бізнес-планування діяльності; опанування форм, методів і процесу бізнес-планування; вивчення структури і технології розроблення типових бізнес-планів щодо економічного і соціального розвитку суб'єкта господарювання; вивчення складу планових показників і методики їх розрахунку; обґрунтування необхідності розробки стратегічних і тактичних планів та програм як інструментів реалізації основних функцій управління діяльністю.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Бізнес планування» здобувач вищої освіти набувають таких **компетентностей**:

Загальні компетентності:

ЗК3	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК4	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК6	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК7	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК8	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК 1	Здатність логічно і послідовно відтворювати отримані знання предметної області маркетингу.
СК 2	Здатність критично аналізувати й узагальнювати положення предметної області сучасного маркетингу
СК 11	Здатність аналізувати поведінку ринкових суб'єктів та визначати особливості функціонування ринків.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен досягти таких запланованих результатів навчання:

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН2	Аналізувати і прогнозувати ринкові явища та процеси на основі застосування фундаментальних принципів, теоретичних знань і прикладних навичок здійснення маркетингової діяльності.
ПРН3	Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань у сфері маркетингу.
ПРН4	Збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та маркетингові показники, обґрунтовувати управлінські рішення на основі використання необхідного аналітичного й методичного інструментарію.
ПРН5	Виявляти й аналізувати ключові характеристики маркетингових систем різного рівня, а також особливості поведінки їх суб'єктів.
ПРН9	Оцінювати ризики провадження маркетингової діяльності, встановлювати рівень невизначеності маркетингового середовища при прийнятті управлінських рішень.
ПРН10	Пояснювати інформацію, ідеї, проблеми та альтернативні варіанти прийняття управлінських рішень фахівцям і нефахівцям у сфері маркетингу, представникам різних структурних підрозділів ринкового суб'єкта.
ПРН11	Демонструвати вміння застосовувати міждисциплінарний підхід та здійснювати маркетингові функції ринкового суб'єкта.

4. Структура навчальної дисципліни

№ п/п	Найменування тем дисципліни	Кількість годин							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		<i>Лекції</i>	<i>Практичні заняття</i>	<i>СРС</i>	<i>Всього</i>	<i>Лекції</i>	<i>Практичні заняття</i>	<i>СРС</i>	<i>Всього</i>
Змістовий модуль 1. Основи планування розвитку діяльності									
1	Тема 1. Сутність бізнес-планування та особливості його здійснення на підприємстві	5	2	9	16	1	-	15	16
2	Тема 2. Система планів підприємства	5	2	9	16	1	-	15	16
3	Тема 3. Структура та оформлення бізнес-плану	6	2	8	16	1	-	15	16
4	Тема 4. Галузь, підприємство та його продукція	6	2	9	17	1	-	16	17
5	Тема 5. Характеристика конкурентного середовища та конкурентні переваги продукції (послуг)	6	2	9	17	2	-	15	17
Разом за модуль 1		28	10	44	82	6	-	76	82
Форма модульного контролю: контрольна робота									
Змістовий модуль 2. Бізнес-планування діяльності підприємства									
6	Тема 6. Маркетинг-план	6	2	9	17	2	1	14	17
7	Тема 7. Виробничий план	6	3	8	17	2	1	14	17
8	Тема 8. Організаційний план	6	2	9	17	2	1	14	17

9	Тема 9. Аналіз потенційних ризиків	6	3	8	17	2	1	14	17
Разом за модуль 2		24	10	34	68	8	4	56	68
Форма модульного контролю: тестування									
Всього		52	20	78	150	14	4	132	150
Форма підсумкового контролю: диф.залік									

5. Зміст програми навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1 «Основи планування розвитку діяльності»

Тема 1 СУТНІСТЬ БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЙОГО ЗДІЙСНЕННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Сутнісна характеристика бізнес-планування. Функції та цілі розробки бізнес-плану. Формування інформаційного поля бізнес-плану

Тема 2. СИСТЕМА ПЛАНІВ ПІДПРИЄМСТВА

Основні елементи системи планування. Методи планування. Види планування та їхній взаємозв'язок. Етапи процесу стратегічного планування

Тема 3. СТРУКТУРА ТА ОФОРМЛЕННЯ БІЗНЕС-ПЛАНУ

Основні етапи формування бізнес-плану та його різновиди. Структура бізнес-плану. Основні вимоги щодо оформлення та складання бізнес-плану

Тема 4. ГАЛУЗЬ, ПІДПРИЄМСТВО ТА ЙОГО ПРОДУКЦІЯ

Загальна характеристика підприємства та його продукції (послуг). Опис базових галузевих параметрів. Дослідження та аналіз ринків збуту продукції (послуг)

Тема 5. ХАРАКТЕРИСТИКА КОНКУРЕНТНОГО СЕРЕДОВИЩА ТА КОНКУРЕНТНІ ПЕРЕВАГИ ПРОДУКЦІЇ (ПОСЛУГ)

Поняття конкуренції та конкурентоспроможності в системі ринкових відносин. Основні складові конкурентного середовища. Конкуренто-спроможність товару та методи її оцінки

Змістовий модуль 2 «Бізнес-планування діяльності підприємства»

Тема 6. МАРКЕТИНГ-ПЛАН

Логіка розроблення плану маркетингової діяльності. Оцінка привабливості ринкових сегментів. Стратегія маркетингу. Методи визначення ефективності рекламної діяльності

Тема 7. ВИРОБНИЧИЙ ПЛАН

Цілі та завдання виробничого плану. Структура виробничого плану. Виробнича програма підприємства. Особливості формування виробничої програми

Тема 8. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ПЛАН

Основні цілі та завдання організаційного плану. Структура організаційного плану. Вибір організаційної структури. Значення людського фактора в управлінні організацією

Тема 9. АНАЛІЗ ПОТЕНЦІЙНИХ РИЗИКІВ

Теоретичні основи управління ризиками. Структура та цілі розроблення розділу «Аналіз потенційних ризиків». Оцінка та формування моделі управління ризиками суб'єкта господарювання

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Сутність бізнес-планування та особливості його здійснення на підприємстві	5	1
2	Система планів підприємства	5	1
3	Структура та оформлення бізнес-плану	6	1
4	Галузь, підприємство та його продукція	6	1

5	Характеристика конкурентного середовища та конкурентні переваги продукції (послуг)	6	2
6	Маркетинг-план	6	2
7	Виробничий план	6	2
8	Організаційний план	6	2
9	Аналіз потенційних ризиків	6	2
ВСЬОГО:		52	14

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Сутність бізнес-планування та особливості його здійснення на підприємстві	2	-
2	Система планів підприємства	2	-
3	Структура та оформлення бізнес-плану	2	-
4	Галузь, підприємство та його продукція	2	-
5	Характеристика конкурентного середовища та конкурентні переваги продукції (послуг)	2	-
6	Маркетинг-план	2	1
7	Виробничий план	3	1
8	Організаційний план	2	1
9	Аналіз потенційних ризиків	3	1
ВСЬОГО:		20	4

8. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна	Заочна
<i>Не передбачено навчальним планом</i>			

9. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна	Заочна
<i>Не передбачено навчальним планом</i>			

10. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Сутність бізнес-планування та особливості його здійснення на підприємстві	9	15
2	Система планів підприємства	9	15
3	Структура та оформлення бізнес-плану	8	15
4	Галузь, підприємство та його продукція	9	15
5	Характеристика конкурентного середовища та конкурентні переваги продукції (послуг)	9	15
6	Маркетинг-план	9	14
7	Виробничий план	8	14
8	Організаційний план	9	14
9	Аналіз потенційних ризиків	8	14
ВСЬОГО:		78	132

11. Завдання для самостійної роботи

1. Організаційна схема процесу бізнес-планування.
2. Ресурсні обмеження виконання бізнес-плану.
3. Концептуальні засади стратегічного планування
4. Загальні принципи та методологія планування економічних показників
5. Відмінності у структурі та обсягах бізнес-плану виробничого, торговельного та підприємства сфери послуг.
6. Обов'язкові розділи та елементи бізнес-плану залежно від цілей його розробки: залучення інвестицій, одержання банківського кредиту, моделювання системи управління підприємством.
7. Чи доцільно змінювати структуру бізнес-плану у таких випадках: бізнес-проект потребує значних інвестицій; товар (послуга) є принципово новими; продукція є промислового призначення.
8. Обґрунтуйте доцільність (обов'язковість) кожного з обов'язкових розділів оптимального бізнес-плану.
9. Доведіть логіку послідовності написання розділів бізнес-плану.
10. Обґрунтуйте обов'язковість дотримання основних вимог щодо оформлення бізнес-плану як документа.
11. Теоретичні засади та методика побудови графіків життєвого циклу підприємства та життєвого циклу продукції (послуги).
12. Методика проведення сегментації ринку.
13. Методика прогнозування обсягів реалізації продукції (надання послуг).
14. Послідовність аналізу конкурентів за допомогою карти стратегічних груп конкурентів.
15. Державна політика в сфері регулювання конкуренції
16. Рушійні сили ринку та інтенсивність конкуренції

Теми рефератів

1. Мета, значення та доцільність розробки бізнес-плану на кожному з етапів життєвого циклу підприємства.
2. Взаємозв'язок об'єкта та типів управлінських рішень процесу бізнес-планування.
3. Планування та його роль у функціонуванні підприємства
4. Методи та методологія розрахунку планових економічних показників.
5. Зміст та структура бізнес-плану залежно від цілей його розробки та аудиторії, на яку він розрахований.
6. Зміст та структура бізнес-плану залежно від розмірів бізнесу і фінансових потреб та характеристики продукту бізнесу.
7. Зміст та структура бізнес-плану залежно від сфери бізнесу
8. Теоретичні засади та методика побудови графіків життєвого циклу підприємства та життєвого циклу продукції (послуги).
9. Методика проведення сегментації ринку.
10. Методика прогнозування обсягів реалізації продукції (надання послуг).
11. Критерії оцінки конкурентоспроможності продукції.
12. Принципи оцінки конкурентоспроможності товарів.
13. Стадії оцінки рівня конкурентоспроможності товару.
14. Методи оцінки конкурентоспроможності товарів?

12. Питання для підготовки до підсумкового контролю (диф.заліку)

1. Сутнісна характеристика бізнес-планування.
2. Функції та цілі розробки бізнес-плану.

3. Формування інформаційного поля бізнес-плану
4. Основні елементи системи планування.
5. Методи планування. Види планування та їхній взаємозв'язок.
6. Етапи процесу стратегічного планування
7. Основні етапи формування бізнес-плану та його різновиди.
8. Структура бізнес-плану.
9. Основні вимоги щодо оформлення та складання бізнес-плану
10. Загальна характеристика підприємства та його продукції (послуг).
11. Опис базових галузевих параметрів.
12. Дослідження та аналіз ринків збуту продукції (послуг)
13. Поняття конкуренції та конкурентоспроможності в системі ринкових відносин.
14. Основні складові конкурентного середовища.
15. Конкурентоспроможність товару та методи її оцінки
16. Логіка розроблення плану маркетингової діяльності.
17. Оцінка привабливості ринкових сегментів.
18. Стратегія маркетингу.
19. Методи визначення ефективності рекламної діяльності
20. Цілі та завдання виробничого плану.
21. Структура виробничого плану.
22. Виробнича програма підприємства.
23. Особливості формування виробничої програми
24. Основні цілі та завдання організаційного плану.
25. Структура організаційного плану.
26. Вибір організаційної структури.
27. Значення людського фактора в управлінні організацією
28. Теоретичні основи управління ризиками.
29. Структура та цілі розроблення розділу «Аналіз потенційних ризиків».
30. Оцінка та формування моделі управління ризиками суб'єкта господарювання

13. Методи навчання

Методи навчання на лекціях:

- вербальний метод (лекція, дискусія тощо);
- методи візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анування тощо);
- інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);

Методи навчання на практичних, семінарських заняттях:

- вербальний метод (дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (практичні, семінарські та лабораторні заняття);
- метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші);
- робота з навчально-методичною літературою (рецензування, підготовка реферату, есе, доповіді тощо);
- інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- кейс-метод (вирішення ситуацій, розв'язання завдань тощо);
- Дослідницький метод
- Пошуковий метод.

14. Методи оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Бізнес планування» використовуються такі методи оцінювання:

- для поточного контролю у вигляді усного та письмового опитування, фронтального опитування, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач, написання есе (рефератів), виконання індивідуальних та групових проектів, творчих завдань, тощо.
- для модульного контролю у вигляді письмової відповіді, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач, тощо.
- для підсумкового контролю проведення екзамену або заліку (усна та/або письмова відповідь, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач, тощо.).

15. Засоби діагностики результатів навчання

Робоча програма передбачає застосування засобів діагностики результатів навчання за формами контролю знань:

- *поточний контроль* може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою.
- *модульний контроль* передбачає письмове виконання різних видів контрольних завдань.
- *підсумковий контроль* передбачає проведення екзамену або заліку

Завершальним етапом досягнення запланованих програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Бізнес планування» є підсумковий контроль - диф.залік.

16. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Рекомендоване оцінювання окремих видів навчальної діяльності здобувача вищої освіти:

№	Вид навчальної діяльності здобувачів вищої освіти*	Кількість балів
1.	Реферат, есе	1-5
2.	Вирішення ситуаційних завдань, розв'язання задач	1-5
3.	Індивідуальне завдання	1-5
4.	Відповідь на практичному, семінарському, лабораторному занятті	1-5
5.	Ділова гра, практичний кейс, тощо.	1-10
6.	Участь у публічних заходах (конференція, олімпіада тощо)	1-10
7.	Модульний контроль (для денної форми здобуття освіти)	1-20
8.	Контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти)	1-50

*види навчальної діяльності здобувачів освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни.

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти оцінюються за такими критеріями:

Бали	Критерії оцінювання
90-100	Здобувач вищої освіти повною мірою засвоїв програмний матеріал, виявляє знання основної та додаткової літератури, наводить власні міркування, робить узагальнюючі висновки, використовує знання інших галузей знань, вдало наводить приклади.

82-89	Здобувач вищої освіти демонструє достатньо високий рівень знань, при цьому відповідь досить повна, логічна, з елементами самостійності, але містить деякі неточності або незначні помилки, або присутня недостатня чіткість у визначенні понять.
75-81	Здобувач вищої освіти володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, але не має достатніх знань для формування висновків, не завжди здатний асоціювати теоретичні знання з практичними прикладами
64-74	Здобувач вищої освіти в загальній формі розбирається в матеріалі, проте відповідь неповна, неглибока, містить неточності, є помилки у формулюванні понять, відчуються складнощі в застосуванні знань при наведенні прикладів.
60-63	Здобувач вищої освіти в загальній формі розбирається в матеріалі, допускає суттєві помилки при висвітленні матеріалу, формулюванні понять, не може навести приклади.
35-59	Здобувач вищої освіти не володіє переважною частиною програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при висвітленні понять.
1-34	Здобувач вищої освіти не засвоїв програмний матеріал.

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Порядок переведення оцінок у систему ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОЦІНКА А ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		для диференційованого заліку, екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для недиференційованого заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

17. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Для денної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота									Підсумковий контроль	Сума	
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2						Самостійна робота
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9			
3	3	3	3	3	3	4	4	4	10	40	100
Модульний контроль 1 - 10					Модульний контроль 2 - 10						

Для заочної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота		Підсумковий контроль	Сума
Контрольна робота	Самостійна робота		
50	10	40	100

18. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни «*Бізнес планування*» узагальнено в комплексі навчально-методичного забезпечення, який включає:

- силабус;
- робочу програму навчальної дисципліни;
- методичні вказівки до вивчення дисципліни;
- опорний конспект лекцій;
- варіанти завдань для самостійної та індивідуальної роботи студентів;
- варіанти завдань для модульного контролю;
- варіанти завдань для підсумкового контролю;
- інші матеріали.

19. Рекомендована література

Базова

1. Бескровна Л.О. Бізнес-планування підприємства. Навчальний посібник, 2017.
2. Бізнес-план: технологія розробки та обґрунтування : метод. рекомендації для студентів, навчаючихся по спеціальності 051 – Економіка / Нар. укр. акад. – Харків : Изд-во НУА, 2017. – 64с.
3. Варналій З. С.Бізнес-планування підприємницької діяльності: навч. посіб. /З. С.Варналій, Т. Г. Васильців, Р. Л. Лупак, Р. Р.Білик. Чернівці : Технодрук, 2019. 264 с.
4. Васильченко Г. В., Кафка С. М. Бізнес-планування. Методичні вказівки для сам. роботи студентів. – Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2016 – 45 с.
5. Должанський З. І. Бізнес-план: технологія розробки: навч. посіб. / З. І.Должанський, Т. О. Загорна. – К. : ЦУЛ, 2019. –384 с.
6. Ільчук П. Г., Фещур Р. В., Якимів А. І. Бізнес-планування та управління проектами НУ "Львівська політехніка". Львів: Новий Світ-2000, 2018. 216 с.
7. Козловський В. О. Бізнес-планування : навч. посіб. / В. О. Козловський, О. Й. Лесько. – 2-ге вид., перероб. і доп.. – Вінниця : видво ВНТУ, 2016. –190 с.
8. Кучеренко В. Р. Бізнес-планування підприємства : навч. посіб. / В. Р. Кучеренко, В. А. Карпов. – 2-ге вид., перероб. і доп. –К. : Знання, 2016. –423 с.
9. Макаренко С.М., Олійник М.Н. Бізнес-планування: навч.-метод. посіб. / С.М. Макаренко, М.Н. Олійник. –Херсон: «ТОФ «ВКФ «СТАР» ЛТД», 2017. –224 с.
10. Македон В. В. Бізнес-планування : навч. посіб. / В. В. Македон. – 2-ге вид., перероб. і доп.. – К.: ЦНЛ, 2018. –236 с.
11. Македон В.В. Бізнес-планування. Навчальний посібник, 2015.
12. Постернак І.М. Бізнес-планування в будівельній галузі: Конспект лекцій для студентів галузі знань 19 "Архітектура та будівництво" спеціальності 192 "Будівництво та цивільна інженерія" спеціалізації "Промислове та цивільне будівництво" – Одеса: ОДАБА, 2019. – 5 с.

Допоміжна

13. Бескровна Л.О. Бізнес-планування підприємства: навч.посіб. Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2012. 124 с.
14. Бізнес-планування : навч. посіб. / Т. Г. Васильців, Я. Д. Качмарик, В. І. Блонська, Р. Л. Лупак. – К. : Знання, 2013. – 173 с.

15. Бізнес-планування підприємницької діяльності в АПК. Методичні вказівки для підготовки фахівців ОР «магістр» / Укладачі проф. М.М.Ільчук, доц. І.А.Коновал І.А – К. :ННЦ «Інститут аграрної економіки» України, 2013. – 53 с.

16. Білик М.Д. Бюджетування діяльності суб'єктів господарювання: навч. посіб. Держ. вищ. навч. закл. «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». Київ. КНЕУ. 2013. 689 с.

17. Боярко І.М., Гриценко Л.Л. Інвестиційний аналіз: Навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2011. 400 с.

18. Васильків Т.Г., Качмарик Я.Д., Блонська В.І., Лупак Р.Л. Бізнес-планування : навч. посіб. Київ. Знання. 2013. 173 с.

19. Васильців Т.Г. Бізнес-планування : навч. посіб. / Т.Г. Васильців, Я.Д. Качмарик, В.І. Блонська, Р.Л. Лупак. – К. : Знання, 2013. –207 с.

20. Васильченко Г. В. Практичний посібник на допомогу малому бізнесу. Для бажаючих розпочати та розвинути власну справу. Як підготувати бізнес – план. Київ, 2010. 37 с.

21. Гетало В.П., Гончаров Г.О., Колісник А.В. Бізнес-планування. Навчальний посібник, 2008.

22. Должанський І.З., Загорна Т.О. Бізнес-план: технологія розробки. Навч. посіб. 2-ге вид. Київ. Центр учбової літератури. 2009 р. 384 с.

23. Кучеренко В. Р., Карпов В. А., Маркітан О. С. Бізнес-планування фірми. Навч. посібник. Київ: Знання, 2006. 423 с.

24. Македон В. В. Бізнес-планування: Навч. пос. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 236 с.

25. Македон В.В. Бізнес-планування. Київ. Центр навчальної літератури. 2009. - 236 с.

26. Методичні вказівки з розроблення бізнес-плану підприємств, затверджені наказом міністерства економіки України від № 290 від 06.09.2006 р.

27. Основи бюджетування: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / [Л.П. Батенко, Т.О. Зінкевич, О.О. Кизенко та ін.]; за заг.ред. Л.П. Батенко. Київ. КНЕУ, 2010. 202с.

28. Строченко Н.І., Коблянська І.І. Планування і контроль на підприємстві: навчальний посібник для студентів економічного напрямку підготовки денної та заочної форм навчання освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр». Суми: СНАУ, 2015. 272 с.

29. Тарасюк Г.М. Бізнес-план: Розробка, обґрунтування та аналіз: Навч. посібник. Київ: Каравела, 2008. 280 с.

30. Телетов О. С. Бізнес-план: навч. посібник. Суми: СумДУ, 2005. 103 с.

31. Ясинський В. В. Бізнес-планування : навч. посіб. / В. В. Ясинський, О. О. Гайдай. – 2-ге вид., перероб. і доп.. – К. : Каравела, 2014. –233 с.

32. Ясинський В. В., Гайдей О.О. Бізнес-планування: теорія і практика. Навч. посібник. Київ: Каравела, 2006. 232 с.

20. Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс] /Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

2. Офіційний сайт Кабінету міністрів України [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>

3. Статистична звітність емітентів України [Електронний ресурс]/ - Режим доступу: <http://www.smida.gov.ua/db/emitent>.

4. Конституція України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

5. Регіони України: статистичний щорічник [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov
6. Економіка підприємства. Навчально-методичні матеріали в системі Moodle – <http://dl.dut.edu.ua/course/view.php?id=2704>
7. Лойко В.В., Макаровська Т.П. Економіка підприємств. Режим доступу: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1928_50257879.pdf
8. Горлачук В.В., Яненкова І.Г. Економіка підприємства Режим доступу: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_940_13512570
9. Верланов Ю.Ю., Верланов О.Ю. Бізнес-планування: теорія та практика. 2014. Режим доступу: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1984_24962584.pdf